

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av skoltlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att skoltlagen ändras bl.a. så, att räntan på lån som beviljas med stöd av skoltlagen sänks med en procentenhet. Efter ändringen är låneräntan tre procent. Det föreslås att bestämmelsen om byastämmans beslutanderätt ändras så att byastämman är beslutför när 10 myndiga skoltar som är fast bosatta i byn är närvarande. Bestämmelserna om frivillig skuldsanering i skoltlagen föreslås bli ändrade så att man utöver befrielse från betalning även kan bevilja anstånd med betalning av amorteringar och ränta på statliga lån och fordringar. Vid frivillig skuldsanering kan befrielse från betalning av amortering enligt förslaget be-

viljas av särskilt vägande skäl, även om real-säkerheten för lånet eller garantier genom af-färsverksamhet eller därmed jämförlig verk-samhet tryggar betalningen av amorteringen. Om låntagaren upphör att bedriva näring som understötts med statligt lån, kan betalnings-befrielse även beviljas under vissa förutsätt-ningar. Vidare föreslås bestämmelser om att låneräntan justeras vid ingången av 2002.

Lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet efter det att Europeiska gemenskapernas kommission har antagit ändringarna i propo-sitionen.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna änd-ringar

Enligt 14 § skoltlagen (253/1995) är lånetiden för lån som beviljats med stöd av skolt-lagen högst 25 år och räntan fyra procent. Räntenivån har under de senaste åren varit lägre för lån inom jordbruket och renhushåll-ningen och naturnäringsar än för lån enligt skoltlagen. För närvarande betalar näringsid-kare inom jordbruket en ränta på två procent. Bostadslånen är räntestödslån och även för dem har kunden betalat en ränta på två procent efter räntestödet. En låneränta i enlighet med lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar är bunden vid referensrän-tan och med den nuvarande räntenivån inne-bär detta att kunden betalar cirka 2—3 pro-cents ränta på lån. Det föreslås att 14 § skolt-lagen ändras så att ränteprocenten fortfarande är fast men sänks med en procentenhet från nuvarande fyra procent till tre procent. Be-stämmelsen om tre procents ränta tillämpas även på redan beviljade lån. Då kommer de låneförmåner som beviljas i skoltlagen att

bättre motsvara förmånerna enligt andra mot-svarande lagar.

I 43 § skoltlagen finns bestämmelser om rätten att delta i skoltarnas byastämma och om stämmans beslutförhet. Enligt paragrafen är byastämman beslutför om 15 skoltar som är myndiga och fast bosatta i byn eller deras makar är närvarande. Det föreslås att para-grafen ändras så att det räcker om 10 skoltar är närvarande för att byastämman skall vara beslutför. Skoltbyarna har ett utflyttnings-överskott och jämfört med antalet invånare är kravet på 15 skoltar i byastämman i prakti-ken svårt att uppfylla.

I 60 § skoltlagen finns bestämmelser om skuldsaneringsmetoder och bl.a. betalnings-befrielser som beviljas vid skuldsanering. Enligt paragrafen kan återbetalningstiden för statliga lån och fordringar förlängas, räntan sänkas och befrielse från betalning av amor-teringar och ränta beviljas enligt vad som an-ges genom förordning. Enligt lagen om fi-nansiering av renhushållning och naturnär-ingar kan man utom betalningsbefrielse även bevilja betalningsanstånd för amorteringar

och ränta. Till skoltlagen föreslås bli fogat en likadan möjlighet att även bevilja betalningsanstånd. Både i skoltlagen och i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsringar anges att befrielse från betalning av amortering inte får beviljas till de delar real-säkerheten för lånet eller garantier genom af-färsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet tryggar betalningen av amorteringen. Enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsringar kan betalningsbefrielse trots allt beviljas enligt vad statsrådet närmare bestämmer. Även om låntagaren har upphört att bedriva näringen, kan betalningsbefrielse under vissa förutsättningar beviljas enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsringar. Dessa möjligheter till undantag har inte funnits i skoltlagen. Skuld-saneringsarrangemang enligt lagarna motsvarar annars i huvudsak varandra och genom att även denna möjlighet till undantag fogas till skoltlagen kommer de förmåner som lagarna ger att motsvara varandra till dessa delar. Avsikten är att denna undantagsbestämmelse, som föreslås som tredje moment i paragrafen, skall tillämpas främst för att bevara den skuldsattes bostad och dessutom i situationer där näringsverksamhetens fortbestånd kan tryggas genom skuldsanering. I dessa fall kan beslutanderätten fortfarande innehas av arbetskrafts- och näringscentralen. Utmärkande för ärenden i enlighet med skoltlagen har alltid varit att de helt och hållet har avgjorts vid arbetskrafts- och näringscentralen, vilket har fungerat bra.

I 68 § skoltlagen finns bestämmelser om vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning. Enligt en ändring den 19 juni 1997 i både skoltlagen och renhushållningslagen och naturnäringslagen justerades räntorna så att räntorna på statliga försäljningsprisfordringar eller räntorna på statliga lån som uppstått före den 1 januari 1996 under övergångsperioden var högst två och en halv procent och räntorna på bostadslån högst fyra procent. Vid anslutningen till Europeiska unionen fick Finland som en del av anslutningsavtalet rätt att nationellt bevilja stöd för näringsidkare i ekonomiska svårigheter fram till utgången av 2001. Bestämmel-

sen har varit i kraft under en viss tid både i skoltlagen och i renhushållningslagen och naturnäringslagen. Den bestämmelse som nu föreslås i skoltlagen har tagits in i samma form även i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsringar. Det är ändamåls-enligt att giltighetstiden för bestämmelsen med samma innehåll i skoltlagen ytterligare förlängs, eftersom näringsidkarnas ekonomiska svårigheter inte ännu har upphört. Från ingången av 2002 kan räntorna genom en förordning av statsrådet justeras med högst två procentenheter så att justeringen motsvarar de förändringar som eventuellt skett i den allmänna räntenivån.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Det sammanlagda beloppet av lån som beviljats med stöd av skoltlagen uppgår för närvarande till ca 3,5 milj. mk. Årligen beviljas nya lån för cirka en miljon mark. En sänkning med en procentenhet av ränteprocenten på lån som beviljas med stöd av skoltlagen bidrar till att statens ränteinkomster årligen minskar med ca 35 000 mk. De övriga förslagen i propositionen har inga statsekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

Utlåtande om propositionen har begärts från skoltarnas förtroendeman, skoltarnas byastämma och landsbygdsavdelningen vid Lapplands arbetskrafts- och näringscentral.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som anges genom förordning av statsrådet efter det att Europeiska gemenskapernas kommission har antagit ändringarna i propositionen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av skollagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skollagen av den 24 februari 1995 (253/1995) 14 § 1 mom., 43 § 2 mom. och 60 § 1 mom. samt
fogas till 60 § ett nytt 3 mom. och till 68 § ett nytt 3 mom. som följer:

14 §

Lånetid och ränta

Lånetiden är högst 25 år. Räntan på lån är tre procent.

43 §

Deltagande- och beslutanderätt

En byastämma är beslutför om 10 skoltar som är myndiga och fast bosatta i byn eller deras makar är närvarande.

60 §

Skuldsaneringens metoder

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och fordringar förlängas, räntan sänkas, befrielse från betalning samt anstånd med betalning av ränta och amorteringar beviljas så som stadgas genom förordning. Befrielse från betalning av amortering får dock inte medges till den del real säkerheten för lånet eller garantier genom afärsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet tryggar betalningen av amorteringen. Endast av synnerligen vägande skäl kan lånetiden vid frivillig skuldsanering överskrida

den tid som avses i 14 § 1 mom.

Befrielse från betalning kan utan hinder av vad som anges i 1 mom. andra meningen dock beviljas av synnerligen vägande skäl enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Om låntagaren har upphört att idka en näring som understötts med statligt lån, kan befrielse från betalning utan hinder av 1 mom. andra meningen dock beviljas, om

1) låntagaren har sålt den egendom som utgjort säkerhet, med undantag av bostadsbyggnaden och tillhörande jordområde,

2) låntagaren inte rimligen anses klara av återbetalningen av lånet på grund av bestående arbetsoförmåga, långtidsarbetslöshet, underhållsskyldighet eller av annan därmed jämförbar orsak, och om

3) befrielsen från betalning kommer låntagaren till godo till fullt belopp utan att den samtidigt förbättrar övriga borgenärens rätt att få betalning för sina fordringar.

68 §

Vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning

Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det att lånet beviljades. Statsrå-

det bestämmer om den allmänna justeringen
av räntan på försäljningspriser och lån.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt
som anges genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 15 december 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Sinikka Mönkäre*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av skollagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skollagen av den 24 februari 1995 (253/1995) 14 § 1 mom., 43 § 2 mom. och 60 §
1 mom. samt
fogas till 60 § ett nytt 3 mom. och till 68 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

14 §

Lånetid och ränta

Lånetiden är högst 25 år. Räntan på lån är
fyra procent.

Föreslagen lydelse

14 §

Lånetid och ränta

Lånetiden är högst 25 år. Räntan på lån är
tre procent.

43 §

Deltagande- och beslutanderätt

En byastämma är beslutför om 15 skoltar
som är myndiga och fast bosatta i byn eller
deras makar är närvarande.

60 §

Skuldsaneringens metoder

Vid frivillig skuldsanering kan återbetal-
ningstiden för statliga lån och fordringar
förlängas, räntan sänkas samt befrielse från
betalning av fänta och amorteringar beviljas
så som stadgas genom förordning. Befrielse
från betalning av amortering får dock inte
medges till den del realsäkerheten för lånet
eller garantier genom affärsverksamhet eller
därmed jämförlig verksamhet tryggar betal-
ningen av amorteringen. Endast av synner-
ligen vägande skäl kan lånetiden vid frivil-
lig skuldsanering överskrida den tid som

En byastämma är beslutför om *10* skoltar
som är myndiga och fast bosatta i byn eller
deras makar är närvarande.

60 §

Skuldsaneringens metoder

Vid frivillig skuldsanering kan återbetal-
ningstiden för statliga lån och fordringar
förlängas, räntan sänkas, befrielse från be-
talning *samt anstånd* med betalning av ränta
och amorteringar beviljas så som stadgas
genom förordning. Befrielse från betalning
av amortering får dock inte medges till den
del realsäkerheten för lånet eller garantier
genom affärsverksamhet eller därmed jäm-
förlig verksamhet tryggar betalningen av
amorteringen. Endast av synnerligen vä-
gande skäl kan lånetiden vid frivillig skuld-

avses i 14 § 1 mom.

sanering överskrida den tid som avses i 14 § 1 mom.

Befrielse från betalning kan utan hinder av vad som anges i 1 mom. andra meningen dock beviljas av synnerligen vägande skäl enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Om låntagaren har upphört att idka en näring som understötts med statligt lån, kan befrielse från betalning utan hinder av 1 mom. andra meningen dock beviljas, om

1) låntagaren har sålt den egendom som utgjort säkerhet, med undantag av bostadsbyggnaden och tillhörande jordområde,

2) låntagaren inte rimligen anses klara av återbetalningen av lånet på grund av bestående arbetsförmåga, långtidsarbetslöshet, underhållsskyldighet eller av annan därmed jämförbar orsak, och om

3) befrielsen från betalning kommer låntagaren till godo till fullt belopp utan att den samtidigt förbättrar övriga borgenärens rätt att få betalning för sina fordringar.

68 §

Vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning

Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det att lånet beviljades. Statsrådet bestämmer om den allmänna justeringen av räntan på försäljningspriser och lån.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som anges genom förordning av statsrådet.